

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/79/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210555
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/198/2012-68 zo dňa 31.10.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobný návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaviazať odporcu na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 385,- eur. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Nárok navrhovateľa posudzoval prvostupňový súd podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v znení do 31.12.2012), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov účinných do 31.05.2010 a v znení účinnom od 01.06.2010, ako aj § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov účinnom od 01.06.2011.

Prvostupňový súd žalobu zamietol, keď vykonaným dokazovaním nebola preukázaná jej dôvodnosť. Navrhovateľ nepreukázal naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučným súdom. Predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Tvrdenie navrhovateľa o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po dobu viac ako 7 mesiacov nebolo pravdivé. Z pripojeného exekučného spisového materiálu mal prvostupňový súd jednoznačne preukázané, že k vydaniu poverenia došlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Navrhovateľ nepreukázal ani minimálnym spôsobom zásah do jeho práva prekročením lehoty na vydanie poverenia. Tým bol vyvrátený už samotný skutkový základ primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu a v dôsledku toho preukázaná bezúspešnosť žaloby. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty (nevydanie poverenia v lehote 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora) sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Nerešpektovanie lehôt ustanovených zákonom aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu samú o sebe nemusí znamenať

porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Môže byť významné len pri hodnotení, či sa celé konanie skončilo v primeranej lehote.

Prvostupňový súd ďalej dôvodil, že zámerom zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia v trvaní 15 dní bolo zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu. Uvedená lehota je pre súd záväzná len do tej miery, ak by jej nedodržanie mohlo byť označované za zbytočný prieťah. Uvedená lehota predstavovala ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa poverenie mohlo vydať. Pre záver o zbytočných prieťahoch exekučného súdu podľa prvostupňového súdu však nestačí len samotné prekročenie pätnásťdňovej lehoty, ale aj naplnenie ďalších relevantných okolností prípadu. Medzi takéto okolnosti patrí správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu. Novelizovaná právna úprava ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (od 01.01.2013) explicitne zakotvila už aj požiadavku posúdenia nesprávneho úradného postupu v závislosti od výsledkov právoplatných rozhodnutí označených súdov (Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu alebo Ústavného súdu SR) alebo vybavenia sťažnosti na prieťahy, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy.

Z dôvodu nepreukázania základu nároku zodpovednosti odporcu za vznik škody nebol daný žiaden dôvod vykonávať ďalšie dokazovanie a zaoberať sa námietkami vo vzťahu k ďalším atribútom zodpovednostného vzťahu, vrátane námietky premlčania (vzťahujúcej sa na iné obdobie vymedzené odporcom). Nebol taktiež dôvod na vydanie medzitymneho rozsudku, ktorý má svoje opodstatnenie len v prípade preukázaného základu nároku. V čase vyhlásenia rozsudku už došlo k uplynutiu zákonom stanovenej lehoty v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ustanovenia odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný, vznikol nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľovi v konaní neúspešnému. Z dôvodu, že odporca náhradu trov konania nevyčíslil a z obsahu spisu nevyplývala, súd rozhodol tak, že odporcovi sa nepriznáva náhrada trov konania.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietá, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namietá, že súd prejednal vec v neprítomnosti jeho právneho zástupcu a odporcu, postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. preto, že sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka je však obmedzená splnením formálnej podmienky spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ podal návrh na zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Preto súd nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Súd tým, že prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa, odňal mu možnosť konať pred súdom. Poukazuje na znenie ust. § 15 O. s. p., že pokiaľ sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu a v konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva

navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. V konkrétnostiach napríklad navrhovateľ uvádza, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konšatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že navrhovateľom tvrdeny nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa vzťahuje aj na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Navrhovateľ namietal, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám a zistil, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, pričom súd musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili. Z uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec na opätovné prejednanie okresnému súdu.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením č. k. 7NcC/22/2013-15 zo dňa 23.01.2013, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Liptovský Mikuláš JUDr. Gabriela Brišková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci. Nadriadený súd jasne skonštatoval, že zákonná sudkyňa vykonáva súdnictvo na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, ktorého sa

dotýka namietaný nesprávny úradný postup v predmetnej veci, čo však nezakladá dôvod na pochybnosti o jej nezaújatosti.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, hoci boli splnené podmienky pre odročenie pojednávania, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení, odňal mu možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Kolízia pojednávania nie je spôsobilý dôvod pre odročenie pojednávania, keď predvolanie na termín 31.10.2013 bolo doručené navrhovateľovi 08.10.2013. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo teda navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. S dostatočným časovým predstihom bolo navrhovateľovi doručené aj vyjadrenie protistrany.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6Er/678/2010, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Dôvodom zamietnutia žaloby navrhovateľa v predmetnej veci bol záver okresného súdu, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 06.07.2010, pričom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná 23.06.2010, t. j. v 15-dňovej lehote, vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. V danom prípade prvostupňový súd správne konštatoval, že pokiaľ navrhovateľ po skutkovej stránke dôvodil tým, že súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie po viac ako 7 mesiacoch, toto jeho tvrdenie sa nepreukázalo ako pravdivé. Preto vzhľadom na navrhovateľom vymedzené skutkové dôvody nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako primárny predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.